Analyse programma Openbare ruimte

Meetbare doelen en resultaten

Er is sprake van drie hoofdoelen:

1. **We zijn een klimaatbestendige stad waar de overlast van hitte, droogte en water tot een minimum wordt beperkt en de biodiversiteit wordt bevorderd.**
   - Opvangen en voorkomen van de negatieve effecten van klimaatverandering in de stad
   - Verbeterde water- en groenstructuur en meer biodiversiteit
   - Doorontwikkelen van het ecologisch beheer van het groen en de stadsbossen

2. **We hebben een groene, gezonde en vitale omgeving om in te wonen, te werken en te recreëren.**

   - Een groene omgeving die bijdraagt aan de gezondheid van de Nijmegenaren en bezoekers en uitnodigt tot spelen, bewegen en ontmoeten
   - Een goede rustplaats voor de overleden Nijmegenaren
   - Ondersteunen van natuur-inclusieve stadslandbouw
   - Beheersing, voorkoming en vermindering van omgevingslawaai
   - Beheersing, voorkoming en vermindering van luchtverontreiniging
   - Beheersing, voorkoming en vermindering van bodemverontreiniging
   - Vermindering van schadelijke effecten door bedrijven en industrie

3. **We zijn een circulaire stad waar we verantwoord omgaan met grondstoffen en deze zoveel mogelijk opnieuw gebruiken (gewijzigd t.o.v. vorige begroting).**
   - Verbeterde afvalpreventie en verdergaande afvalscheiding bij huishoudens
   - Betere afvalscheiding bij bedrijven
   - Een circulaire economie in onze regio en meer circulair inrichten en bouwen

4. **We zijn een duurzame en energie neutrale stad, waarin we inwoners en bedrijven ondersteunen bij de energie- en warmte transitie en duurzame inwonersinitiatieven stimuleren**
   - Een energie- en warmtetransitie en verduurzaming in de wijken die samen met de Nijmegenaren en organisaties is gerealiseerd.
   - Een energie- en warmtetransitie en verduurzaming bij bedrijven die samen met ondernemers en organisaties/instellingen is gerealiseerd
   - Meer opwekken en gebruiken van duurzame energie
   - Aanpak netcongestie met netbeheerders en medeoverheden

5. **We hebben een openbare ruimte die toekomstbestendig en leefbaar is**
   - We vernieuwen en beheren de openbare ruimte zo toekomstbestendig mogelijk
   - We voeren de gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater) duurzaam en doelmatig uit
   - Huishoudelijke afvalstromen worden ingezameld.

<u>Analyse doelen:</u>

- De doelen kunnen in veel gevallen meer SMART worden beschreven. Voorbeelden:
  - Goed voorbeeld: uitvoering bomenplan: 660 extra bomen per jaar.
  - Verbetering mogelijk: Wat is het streven voor aanpassingen klimaatadaptieve maatregelen: hoeveel in 2026?
  - Verbetering mogelijk: het opstellen beleid borging ecologische groenstructuur. Wanneer vindt dat plaats en wordt het voorgelegd aan de raad?
  - Verbetering mogelijk: het opstellen beleid bodemkwaliteit. Wanneer vindt dat plaats en wordt het voorgelegd aan de raad?
  - Verbetering mogelijk: het opstellen geurbeleid. Wanneer vindt dat plaats en wordt het voorgelegd aan de raad?

Wat willen we komend jaar bereiken?
In 2024 en 2025 werd geconstateerd dat de link op Pcportal 'Actuele stukken en links' niet volledig is (bijvoorbeeld Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit, Bomenplan, Groenbeleid, groenbeheer, maaibeleid, Gladheidsbestrijding of Speeltuinenbeleid (BOSS) ontbreekt), ofwel slechts kaderstellende stukken worden vermeld. Nu is dat wellicht een afspraak, maar zeker bij het programma Openbare ruimte kunnen verwijzingen naar uitvoeringsplannen ook helpen, omdat raadsleden snel aangesproken worden door burgers over hun directe leefomgeving.
Dit beeld is anno nu ongewijzigd.

Leesbaar en toegankelijk

- De leesbaarheid is over het algemeen goed, zij het dat de gemaakte opmerkingen onder het vorige kopje wel verbeteringen vergen.
- Gezien de hoeveelheid activiteiten verdient het aanbeveling onderscheid te maken in bijvoorbeeld:
  - Datgene dat beheer is dat gecontinueerd wordt
  - Datgene dat sec standaard netwerk of gesprekstafels zijn of meewerken aan of 'gaan we verder met'.
  - Datgene dat nieuw is.

Aansluiting bij vorige begroting

Jazeker, met hier en daar andere accenten.

Verwerking van coalitieakkoord?

De ambities van Openbare ruimte is een korte paragraaf in het coalitieakkoord, al kun je daar ook zaken onder scharen die in het coalitieakkoord staan beschreven onder de paragraaf Klimaatadaptatie. Dat gezegd zijnde is er wel een verbinding gelegd, zelfs op een SMART-wijze met het coalitieakkoord.

Overige opmerkingen

Meer generiek gold in 2023 en 2024 en 2025 nog voor alle programma's dat de verwijzingen naar 'Actuele stukken en links' scherper kan. Aanbevelenswaardig was:

(A) niet alleen kaderstellende stukken te benoemen, maar ook wanneer die geactualiseerd worden.
(B) Niet alleen kaderstellende stukken te benoemen, maar eveneens uitvoeringsplannen.

Dit is in deze versie verder aangescherpt en geactualiseerd, maar nog niet voldoende.

Luchtkwaliteit
Onder doelen nader geduid - Knoppen
Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020-2030
In 2025 wordt het uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020-2030 geactualiseerd. Dit uitvoeringsprogramma is vastgesteld door de gemeenteraad. Mocht hier minder geld voor beschikbaar worden gesteld, zullen we minder maatregelen kunnen nemen om de uitstoot van verschillende bronnen terug te dringen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de exploitatiekosten voor de zero-emissiezones stadslogistiek en brom- snorfietsen.

Dit staat evenwel niet in de teksten van activiteiten in de begroting.

Uitbreiden capaciteit Afval en Reiniging 1 fte incl. trap op trap af (overhead) (€ 128.000)
Uit de begroting: We voeren essentiële taken uit op het gebied van opdrachtverlening afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte. De werkzaamheden breiden zich steeds verder uit, toenemende meldingen, politieke vragen en exotische overlastgevende dieren. Er is extra formatie nodig voor het oplossen van excessen en het structureel inbedden hiervan in de dienstverlening.

Griffie: de raad heeft recht op informatie en dit staat expliciet beschreven in de Verordening op de ambtelijke bijstand. Er zijn onderwerpen waarover raadsleden vragen stellen. Naast een objectieve beoordeling of deze vragen zich zodanig ontwikkelen dat hiervoor een uitbreiding van de capaciteit nodig is, is de suggestie om ofwel de kennis van het desbetreffende thema te vergroten bij raadsleden ofwel inhoud van voorstellen en informatiebrieven aan te passen, zodat deze minder aanleiding geven tot vragen.

Tekort DVO DAR

Gevraagd wordt een extra budget van 1,9 miljoen. De summiere onderbouwing die daarbij wordt gegeven kan scherper en had wellicht meer gepast in een proactieve informatiebrief. Nu kan dit het beeld geven van onvoldoende sturing en anticiperingsvermogen en onvoldoende beeld of dit in de toekomst zich zal herhalen.

Klimaatadaptatie 5 miljoen pj periode 2027 – 2030 (20 miljoen in totaal)
De onderbouwing is summier.